

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia.....

**w sprawie szczegółowego sposobu tworzenia, utrwalania, przechowywania i
zabezpieczania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów
ubezpieczenia**

Na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. poz. 1844) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej, dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia, sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia, sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji, z wyjątkiem dokumentów:

- 1) sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji związanych z operacjami dokonywanymi przy użyciu kart płatniczych, kart służących wyłącznie do dokonywania wypłaty gotówki oraz instrumentów pieniądza elektronicznego;
- 2) oznaczonych kategorią A i podlegających trwałemu przechowywaniu na mocy odrębnych przepisów.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dokumencie - oznacza to dokument związany z zawieraniem i wykonywaniem umowy ubezpieczenia, sporządzony na elektronicznym nośniku informacji;
- 2) podpisaniu - oznacza to czynność polegającą na złożeniu podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej;
- 3) podpisie elektronicznym - oznacza to podpis w rozumieniu art. 3 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014r.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1900).

w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, zwanego dalej „rozporządzeniem eIDAS”;

- 4) pieczęci elektronicznej - oznacza to pieczęć w rozumieniu art. 3 pkt 25 rozporządzenia eIDAS;
- 5) integralności dokumentu - oznacza to właściwość polegającą na tym, że zawartość dokumentu nie uległa zmianie od chwili jego utworzenia;
- 6) podmiocie - oznacza to zakład ubezpieczeń, spółkę utworzoną przez zakład ubezpieczeń lub inne podmioty świadczące usługi związane z zabezpieczaniem dokumentów;
- 7) certyfikacie podpisu elektronicznego - oznacza to certyfikat w rozumieniu art. 3 pkt 14 rozporządzenia eIDAS;
- 8) certyfikacie pieczęci elektronicznej - oznacza to certyfikat w rozumieniu art. 3 pkt 29 rozporządzenia eIDAS.

§ 4. Utworzenie dokumentu polega na zapisaniu sekwencji danych wyrażającej określoną czynność lub czynności związane z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia na elektronicznym nośniku informacji i podpisaniu tych danych.

§ 5. 1. Utrwalenie dokumentu polega na jego zapisaniu na elektronicznym nośniku informacji w sposób zapewniający zachowanie jego integralności i możliwość odczytania wszystkich informacji zawartych w tym dokumencie aż do zakończenia okresu przechowywania dokumentu. Zachowanie integralności dokumentu można zapewnić w szczególności poprzez zapisanie go na elektronicznym nośniku informacji, na którym nie można dokonać żadnej zmiany w zapisie bez zniszczenia nośnika.

2. W przypadku stosowania podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej dokument należy utrwalić wraz z całą ścieżką certyfikacji zawierającą certyfikat podpisu elektronicznego lub certyfikat pieczęci elektronicznej oraz wszystkie listy zawieszonych lub unieważnionych certyfikatów użytych w celu weryfikacji podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej.

3. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, dopuszczalne jest kopiowanie, pod nadzorem osób uprawnionych, według wewnętrznych procedur podmiotu, dokumentów utrwalonych na elektronicznym nośniku informacji na inny elektroniczny nośnik informacji wraz z informacjami służącymi do weryfikacji podpisu elektronicznego lub pieczęci

elektronicznej, o których mowa w ust. 2, w przypadku gdy podpis lub pieczęć zostały zastosowane.

4. Każda z kopii dokumentu powinna być identyczna z oryginałem.

§ 6. 1. Okres przechowywania dokumentu związanego z określoną czynnością zawarcia lub wykonywania umowy ubezpieczenia nie może być krótszy od okresu określonego w odrębnych przepisach, przewidzianego dla przechowywania danego rodzaju dokumentu.

2. Jeżeli okres trwałości zapisu na elektronicznym nośniku informacji określony przez producenta tego nośnika jest krótszy od wymaganego okresu przechowywania dokumentu, to utrwalone na nośniku dokumenty należy przenieść na inny elektroniczny nośnik informacji przed upływem gwarantowanego przez producenta okresu trwałości zapisu. Elektroniczny nośnik informacji, z którego przeniesiono zapis, podlega fizycznemu zniszczeniu.

3. Po upływie wymaganego okresu przechowywania dokument może zostać usunięty z elektronicznego nośnika informacji w sposób nieodwracalny. W przypadku upływu wymaganego okresu przechowywania wszystkich dokumentów utrwalonych na elektronicznym nośniku informacji, nośnik ten może zostać zniszczony.

4. Dokumenty przechowuje się co najmniej w dwóch kopiach, każda na innym egzemplarzu lub rodzaju elektronicznego nośnika informacji. Miejsca przechowywania nośników wszystkich kopii powinny zapewniać bezpieczeństwo zapisanego na nich dokumentu.

5. Każdy elektroniczny nośnik informacji użyty do przechowywania dokumentów powinien mieć swój identyfikator.

6. Podmiot zobowiązany, na podstawie odrębnych przepisów lub zawartych umów, do przechowywania dokumentu ma obowiązek prowadzenia ewidencji elektronicznych nośników informacji użytych do przechowywania dokumentów.

§ 7. 1. Dokument uważa się za zabezpieczony, jeżeli w całym okresie jego istnienia spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) zapewniona jest jego dostępność wyłącznie dla osób uprawnionych;
- 2) jest chroniony przed przypadkowym lub nieuprawnionym zniszczeniem;
- 3) zastosowane są aktualnie dostępne metody i środki ochrony integralności dokumentu.

2. Zabezpieczenie dokumentów wymaga w szczególności:

- 1) systematycznego dokonywania analizy zagrożeń;

- 2) opracowania i stosowania procedur zabezpieczania dokumentów i systemów ich przetwarzania, w tym procedur dostępu;
- 3) stosowania systemów zabezpieczeń ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia kompletności i szczelności tych systemów;
- 4) opracowania sposobów działania w celu eliminacji naruszania bezpieczeństwa oraz bieżącego kontrolowania funkcjonowania wszystkich organizacyjnych i techniczno-informatycznych sposobów zabezpieczenia, a także okresowego dokonywania oceny tych sposobów.

3. Ochronę informacji prawnie chronionych zawartych w dokumencie realizuje się z odpowiednim stosowaniem procedur przewidzianych dla ochrony tego rodzaju dokumentu określonych w odrębnych przepisach.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.²⁾

MINISTER FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym/

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia (Dz. U. Nr 193, poz. 1889), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 484 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844).

Uzasadnienie

Wejście w życie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracji (Dz. U. poz. 1844) powoduje konieczność wydania, na podstawie art. 43 ust. 3 ww. ustawy, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 tej ustawy, dokumenty związane z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia mogą być sporządzane w postaci elektronicznej, jeżeli są w sposób należyty utworzone, utrwalone, przechowywane i zabezpieczone. Projekt rozporządzenia określa ramy prawne sporządzania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia, sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji, uwzględniając konieczność odpowiedniego zabezpieczenia zawartych w tych dokumentach danych.

Projektowane rozporządzenie, co do zasady, podtrzymuje regulacje zawarte w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia (Dz. U. Nr 193, poz. 1889). Różnice w treści wynikają z konieczności dostosowania projektu rozporządzenia do wymogów wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE Nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, zwanego dalej „rozporządzeniem eIDAS”. Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r., uchylając ustawę z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262, z 2014 r. poz. 1662 oraz z 2015 r. poz. 1893), do której odwołania zawiera obowiązujące rozporządzenie. W związku z tym, projekt rozporządzenia w zakresie definicji podpisu elektronicznego, pieczęci elektronicznej, certyfikatu podpisu elektronicznego oraz certyfikatu pieczęci elektronicznej wprowadza bezpośrednie odwołania do definicji uregulowanych w rozporządzeniu eIDAS. Dotychczasowe ustawodawstwo krajowe nie rozróżnia podmiotów, w imieniu których osoba fizyczna jest uprawniona do złożenia podpisu elektronicznego, bowiem zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy o podpisie elektronicznym, przez osobę składającą podpis rozumieć należy osobę fizyczną posiadającą urządzenie służące do składania podpisu elektronicznego, która działa w imieniu własnym lub w imieniu innej osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej

nieposiadającej osobowości prawnej. Zatem osoba fizyczna mogła złożyć podpis elektroniczny zarówno w imieniu innej osoby fizycznej, jak i osoby prawnej. Z kolei zgodnie z art. 3 pkt 9 rozporządzenia eIDAS, podpisującym jest osoba fizyczna składająca podpis elektroniczny. Odpowiednikiem podpisu elektronicznego osoby prawnej jest natomiast pieczęć elektroniczna. Zgodnie z art. 3 pkt 24 rozporządzenia eIDAS, podmiotem składającym pieczęć jest osoba prawna, która składa pieczęć elektroniczną.

Efektom wprowadzenia powyższego podziału na podpis elektroniczny i pieczęć elektroniczną jest także podział certyfikatów używanych do ich weryfikacji. Przez certyfikat podpisu elektronicznego, zgodnie z art. 3 pkt 14 rozporządzenia eIDAS, rozumieć należy poświadczenie elektroniczne, które przyporządkowuje dane służące do walidacji podpisu elektronicznego do osoby fizycznej i potwierdza co najmniej imię i nazwisko lub pseudonim tej osoby. Z kolei przez certyfikat pieczęci elektronicznej rozumieć należy, w świetle art. 3 pkt 29 rozporządzenia eIDAS, poświadczenie elektroniczne, które łączy dane służące do walidacji pieczęci elektronicznej z osobą prawną i potwierdza jej nazwę.

Przepis § 2 projektu rozporządzenia określa zakres przedmiotowy rozporządzenia. Obejmuje on dokumenty związane z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia, sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji, z wyjątkiem dokumentów sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji związanych z operacjami dokonywanymi przy użyciu kart płatniczych, kart służących wyłącznie do dokonywania wypłaty gotówki oraz instrumentów pieniądza elektronicznego, a także dokumentów oznaczonych kategorią A i podlegających trwałemu przechowywaniu.

Zgodnie z § 4 projektu rozporządzenia, utworzenie dokumentu polega na zapisaniu sekwencji danych wyrażającej określoną czynność lub czynności związane z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia na elektronicznym nośniku informacji i ich podpisaniu. Przepis § 5 projektu rozporządzenia reguluje kwestię utrwalenia dokumentu na elektronicznym nośniku informacji. Zgodnie z § 5 ust. 1, utrwalenie dokumentu polega na jego zapisaniu w sposób zapewniający zachowanie jego integralności i możliwości odczytania wszystkich informacji zawartych w tym dokumencie do momentu zakończenia okresu przechowywania. Zgodnie z § 5 ust. 2 projektu rozporządzenia, w przypadku stosowania podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej dokument należy utwalić wraz z całą ścieżką certyfikacji zawierającą certyfikat oraz wszystkie listy zawieszonych lub unieważnionych certyfikatów użytych w celu weryfikacji podpisu elektronicznego lub pieczęci elektronicznej.

Przechowywanie dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów

ubezpieczenia uregulowane zostało w § 6 projektu rozporządzenia. Przepis ten stanowi m.in., iż okres przechowywania dokumentu związanego z określoną czynnością nie może być krótszy od wymaganego okresu przewidzianego dla przechowywania danego rodzaju dokumentu. Dokumenty muszą być przechowywane co najmniej w dwóch kopiach, każda na innym egzemplarzu lub rodzaju elektronicznego nośnika informacji. Miejsca przechowywania nośników powinny zapewniać bezpieczeństwo zapisanego na nich dokumentu.

Warunki, które muszą zostać łącznie spełnione, aby dokument został uznany za zabezpieczony, określone zostały w § 7 ust. 1 projektu rozporządzenia. Warunkami tymi są zapewnienie dostępności dokumentu wyłącznie dla osób uprawnionych, ochrona przed przypadkowym lub nieuprawnionym zniszczeniem oraz zastosowanie aktualnie dostępnych metod i środków ochrony integralności dokumentu. Zabezpieczenie dokumentów wymaga także w szczególności systematycznej analizy zagrożeń, opracowania i stosowania procedur zabezpieczania dokumentów i systemów ich przetwarzania, stosowania systemów zabezpieczeń ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia ich kompletności i szczelności.

Proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia określony został na dzień 1 lipca 2016 r. Termin ten jest powiązany z dniem wejścia w życie rozporządzenia eIDAS, które uchyla obowiązującą ustawę o podpisie elektronicznym. W związku z tym, dotychczasowe rozporządzenie zawierające odwołania do ww. ustawy, musi zostać zastąpione nowym rozporządzeniem właśnie z dniem 1 lipca 2016 r.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.